

РОЗМОВА З ТОВ. ВИННИЧЕНКОМ.

(Докінчене.)

Чи матиме успіх польсько-петлюрівська авантюра?

До цього питання треба підходити дуже серйозно. Не треба надавати малої ваги сій новій спробі західно-європейського капіталу придумати робітничу революцію. Боротьба з нею вимагає найбільшого напруження пролетарських сил; кінець сї боротьби вирішить хід революції на Заході. Капітал знає, що Польща є його останньою надією. Коли розвалиться ця шляхоцька Польща, філія пролетарської революції покочиться в Європу. Ось чому імперіалізм зробиє все, що буде в його силах, аби оборонити Польщу. А оборонити її він зможе найпевніше тоді, коли утворить між нею й Радянською Росією ще одну переполю, буфер з петлюрівської України під протекторатом Польщі. Правда, Англія і деякі кола у Франції кривлять ся від того, що Польща претендує на право протекторату, вони міркують так, що тільки старі, випробовані грабіжники мають на се "право". Польща-ж молода. Але вони зійдуться на се, аби тільки придумати революцію. Все, що вони можуть дати польській шляхті, вони дадуть — зброю, амуніцію, гроші. А головне силкуватимуть ся задовольнити її не підняти проти себе селянство.

Чи мають змогу вони се зробити?

Ні, не можуть. Соціальні закони і необхідність дужі за всія розпорядження й накази. Пани посухнуть до своїх маєтків шалено, стійливо. І не тільки пани, але й їхні прихильники, управителі, прикащики, економі і т. и. — елемент, який з зажерливістю й по звичаю накинуть ся на селянство. Питане в тому, чи пощастить петлюрівцям закріпитися і утворити адміністративний і військовий апарат до того часу, поки на селі зросте протест, чи ні. Відсе друге питання: чи зуміє радянська влада на Україні не дати організувати сїй апарат, чи зуміє прихилити на свій бік ті технічні національні сили, які можуть піти служити петлюрівцям, чи зуміє паралелювати ті націоналістичні елементи, які зваяють ся організаторами економічного незадоволення селянства в формі повстання, чи зуміє розкрити перед національною українською дрібнобуржуазною демократією соціальний бік боротьби і ясно, переконуючи показати їй, що борючись проти радянської влади, вона бореться на Україні не за національну принабня, а за соціальну реакцію?

Отже, чи зуміє радянська влада вивести за дужки національний мент і поставити питання так: не польсько-український національний союз проти Росії, а польсько-український контрреволюційний союз проти російсько-українського соціалістичного союзу. Не Поляки з Українцями б'ють ся проти Руських, а польська шляхта і українська отаманщина б'ють ся проти руських і українських робітників і трудових селян. Українці мусять бити ся проти Українців. Трудящі проти буржуазії. І се повинно бути поставлено ясно, гостро. Се краще за все розкриє очі на суть польсько-петлюрівської авантюри.

Боротьба з польсько-петлюрівським союзом не може бути вирішена одною військовою силою. Успіхи на фронті будуть в залежності від положення тилу.

Національне питання на Україні і відношене до Росії.

Сказаним вище визначується розрішення національного питання на Україні, а також відношене до Радянської Росії. Кожий послідовний комуніст являється прихильником федерації радянських держав, поки вони будуть і-

стиувати, як держави. З цього погляду відношене Української Радянської Республіки до Радянської Росії повинні зараз вже мати характер найтіснішого союзу, особливо в цей мент найбільшого напруження всіх сил і необхідності пляномірного й економічного розподілу їх на боротьбу зі спільним ворогом, європейським імперіалізмом.

Становище в сусідніх з Польщею краях.

Угорщина в Карпатах межує з Польщею, зі Сх. Галичиною. Не зважаючи на нелюдський білий терор, котрим угорська буржуазія намагається стерти слід минулої комуністичної революції, не вважаючи на те цюковане ідей більшовизму, котре провадить реакція, комуністичний рух знаходить все більше та більше прихильників не тільки серед пролетаріату, але навіть серед дрібно буржуазії та селянства. Між иншим, характерно: що в тих районах, де в час радянської влади серед селянства панував протибільшовицький настрій, тепер особливо буває більшовизм. Сї райони знаходять ся переважно в Прикарпатті, на межі зі Східною Галичиною, що має найбільшу вагу зі стратегічної точки погляду, — повстане в Східній Галичині проти шляхти матиме сприятливий тил.

Мітинг українських полонених і інтернованих в Чехії.

В дворі Народного Дому в Празі відбув ся 8. серпня мітинг українських полонених і інтернованих, котрі працюють зараз в Празі. Присутних було 64 делегатів-представників 1,500 чоловік. На мітинг одностайно була прийнята слідуюча резолюція звернена до чехо-словацького правительства: Просимо владу Ч. С. Р. (чехо-словацької республіки) не робити перешкод приїздові заступника радянського українського Черв. Хреста Семена Петровича Мазуренка, котрий вже 2 місяці чекає в Ревелі дозволу на в'їзд в Ч. С. Р. то по слідуючим причинам:

1) Україна протягом всієї світової війни і сучасної соціальної революції, себто 5 1/2 р., терпіла і терпить найбільше за всіх країн, як від самої війни так і від пошестних хороб і від блокади. Таким чином в нашій по сейчас блокуваній країні поміж Червоного Хреста необхідна далеко більше ніж в інших країнах.

2) Просимо владу Ч. С. Р. визнати за єдино компетентного і правного представника Черв. Хреста так само як заступника російського Черв. Хреста (Дра Гіллсона) і заступника радянського українського Черв. Хреста тов. С. П. Мазуренка. Дотеперішній же представник Черв. Хреста з Росії і України просимо рахувати тільки як приватних "підприємців" а не як офіційних заступників сїх держав, тому, що їх влада тепер вже не існує а сї люди заступають тут в Празі тільки реакційні, контрреволюційні елементи, не маючи жадної підпори на своїх землях.

3) Головною причиною нашого звернення є те, що всі ми терпимо тяжку кількітну відлику від рідного краю і як чехословацькі легіонери, хотівши за всяку ціну дістатися до Чехії були підтримані в сьому супільством, так само й ми, українські полонені, надіємо ся, що нам за посередництвом нашого представника буде уможливленим поворот до дому (на Галицьку і велику Україну).

4) Проти чеських робітників підтримати нас в нашій справедливій проханю.

Азербайджанська Республіка.

Лондонський "Таймс" доносить з Царгороду, що радянська влада прийняла ся в цілому Азербайджані. З шістьох головних комісарів, які правлять Азербайджаном є: двоє Росіяні, двоє Грузини, а двоє Татар; Військо є зложене з бувших астраханських воєнків і 20 нових радянських дивізій.

Большевицька пропаганда в Азії.

Досі всі думали, що в Азії, загалом в цілому магометанському світі, більшовики не можуть числитися на прихильників. В дійсності так не є. Магометанська фракція "Східного департаменту комісаріату для закордонних справ" утворила "Союз освободження Ісламу". Союз дістає від совітського уряду підмогу в висоті 5 мільонів рублів золотом. Утворений він в намірі охорони й піддержання повстань магометанців проти європейської влади. Його діяльність полягає на устійній і письменній пропаганді та на моральному й матеріальному піддержанню усіх існуючих організацій, що стремлять до тих самих, що й Союз цілий.

Врангелі і його союзники.

"Gazeta Lwowska" подає в оноднішньому числі деякі інформації про армію Врангеля і його союзників. Після укладу Денкіна, провід над добровольцю армією обняв Врангелі. Се чоловік ще молодий, в 36 році життя. Він походить з курляндських німецьких баронів. Обнявши провід після Денкіна, він вивів до Севастополю, де створив на Кримі підставу своєї армії. Він з місця видав підполейний суд масі денкінінських офіцерів, в тому навіть давних своїх приятелів і товаришів. Судовим вироком розстріляно в одному тижні 75 офіцерів, 16 генералів пішло під суд і в салдати, около 3000 офіцерів на трох пароходах викинено до Туреччини. Се було початком реорганізації давньої добровольчої армії Денкіна, яка з пів мільона жовнірів стоніла до 35-40 тисяч людей.

З початку акція його обмежувалась до оборони перекопської шляхи, яка лучить Крим з Україною. Оборонцем Перекопу був приятель Врангеля генерал Вутрепов. Довкола Врангеля утворив ся на Кримі російський уряд. Шоби зеднати маси населення для ратовавня "єдиної і незламної Росії" видав Врангелі маніфест, в якому обіщав "землю і свободу" турчанам.

Та не тільки магометанський світ підлягає большевицьким впливам. Ленін і Троцький звернули також увагу на Китай і Корею. Найкращим доказом сего лист, писаний Воєнським і скріпдений підписом Чічеріна до відомого китайського політика Сун-Ят-Сена, в якому большевицькі намовляють китайських революціонерів до приготування дороги большевизму.

Про Корею большевицький "Червоний Дзвін" пише: "Одиним левим пристановищем під сучасну хвилю є Москва. "Національний корейський союз", утворений в совітській Росії в намірі викликання революції в Кореї і здобуття для неї самостійності.

"Корейські революціонери побільшили ряди нашої армії, яка з їх поміччю йде вперед. Корейські робітники, що переживають в Росії, прилучили ся до ШІІІ Інтернаціоналу. "Корея мусять повстати і зєднитися з робітничим і селянським урядом. Година освободження недалеко. Корейці зробіть останнє зусилля!"

Чічерін.

Совітський комісар закордонних справ Чічерін цікава людина. Він, як пише одіє з французьких журналістів, перед війною віддав селянам 2-мільонову спадщину, а зараз, хоч і займає дуже високе становище, не дурить ся навіть підрядити праці.

Дневник, про якого бесіда, співробітник париського "Excelsior" так описує свої відвідання у Чічеріна в Москві, в готелі Метрополь, де саме урядують Чічерін: В темному коритарі — пише він — стрічаємо якогось чоловіка, що розложив ся з

роботою на долівці. З закованими рукавами сорочки він в'язе шнурком пачки. Ми перепрошуємо його за те, що потрутили. Відповідає нам милою усмішкою. Вертає до своєї праці, ми йдемо далі. За хвилю один з урядників комісаріату приносить нам вістку: Товариш Чічерін прийме нас з приємністю о 3-ій год. рану.

— Завтра, о третій пополудні — звертаємо увагу. — Ні — каже зачудований урядник — по півночі, точно о третій годині.

Отже о другій годині вночі, серед тишини сонного міста йдемо йому на стрічу. Чічерін є точний. О 3-ій нас вводить до його кабінету. І тепер пізнаємо його. Чоловік, що в'язав пачки на долівці, се міністер заграничних справ, Чічерін.

ІІІ. Інтернаціонал і німецькі незалежні соціалісти.

Делегат незалежних німецьких соціалістів тов. Кріспієн прислав до редакції "Фрайгайт" ось які вістки про участь в конгресі ІІІ Інтернаціоналу в Петрограді: Делегация незалежних соціалістів Німеччини прибула до Петрограду 18. липня. 19. відбуло ся святоче відкриття ІІ конгресу ІІІ Інтернаціоналу в таврійській палаті (де давніше радла дума). "В пошході взяли участь делегати, робітники та їх діти з прапорами й музикою. Ленін говорив про міжнародне положення й завдане ІІІ Інтернаціоналу. 20. липня цілий конгрес окремим поїздом переїхав до Москви.

Дня 23. липня відбуло ся друге засідане конгресу на Кремлю. Зіновєв реферував по німецьки про потребу та завдання комуністичної партії. Політична партія є кончена перед здобутем політичної влади, а також кончена та необдіна і то в більшій се мірі в часі диктатури пролетаріату. Новочасний робітничий рух поділений на партію, професійналу організацію і радикали. Професійналу союзи й совіти мусять бути опановані та кермовані партією. Реферат Зіновєва був за відкинемом французького синдикалізму та поглядів правого крила німецької комуністичної партії.

21. липня делегация незалежних взяла участь в засіданню езекутивного комітету ІІІ Інтернаціоналу. Кріспієн представив положене партії німецьких незалежних соціалістів та постулати і інструкції, які мають її делегати. Делегация приїхала, шоби наявзати переговори в справі вступлення до ІІІ Інтернаціоналу.

Над сею заявою виявилась дискусія, по якій ухвалено допустити їх так само як і французьких делегатів на конгрес з дорадчим голосом.

Дальші переговори езекутивного комітету ІІІ Інтернаціоналу з делегатами німецьких незалежних соціалістів мають продовжувати ся під час конгресу, наколи його праці не стануть сему на перешкоді.

На конгресі ІІІ Інтернаціоналу в Москві вела ся оживлена дискусія над прийнятем до ІІІ Інтернаціоналу незалежних соціалістів Німеччини. Внесок на ІХ прийняте постановив італійський делегат Серрати. Після-нього, у Франції нема ше ґрунту під революцію, в Німеччині се вже стало ся ділом. Італія знаходить ся на передодні революції, бо нуджа робітництва й селянства зростає з кожним днем. Італія стоїть перед рішенням, коли почати революцію.

Ленін, забираючи голос та наважуючи до промови німецького делегата Кріспієна, поставив до німецьких незалежних соціалістів запит, яке становище займуть вони, наколи в Німеччині заведеть ся диктатура пролетаріату, яке становище займуть вони супроти офіцерів білої гвардії та тих, що замордували К. Лібкнехта і Розу Люксембург, супроти ласкарів і Крупа та Штінеса. Ленін думає, що незалежні соціалісти мають в своєму гурті й контрреволюційні елементи. Полі-

тика, що жахаєть ся перед насилем і тероризмом, не є здібна до життя. Диктатура пролетаріату без терору й насилья супроти найбільших ворогів працюючої класи є немислима. Свою промову закінчив Ленін заявою, що не можна йти разом з Кавдиком і допустити до комуністичного Інтернаціоналу нових членів, які спирають ся на погляд Кавського.

Німецький комуніст Леві протинив ся прийняттю німецьких незалежних, які систематично йдуть як контрреволюціонери. Таке саме становище заняли й делегати Швайцарії.

Відповідали їм німецькі незалежні соціалісти Дойніг і Штеклер, які заявили, що сю справу мусять вирішити сама партія німецьких незалежних соціалістів.

Переслідуване жидівського робітничого руху.

"Глоє Заводови", орган жидівських професіональних організацій, доносить цілу низку фактів про переслідуване жидівського соціалістичного руху в Східній Галичині. У Львові переслідуване бундистів і поалеціоністів "за ворожність до польської держави тенденції" не устають. Завішево газети, працівники поарештовано, льокаль замкнено. В Жовкві замкнено льокаль організації та переведено ревізію. В Перемішлях арештовано кілька разів працівників жидівського робітництва. В Березанях льокаль організації замкнено, 6 робітників арештовано і побито в тюрмі. Прохожий чоловік бачив через вікно тюрми закутого сильно в кайдани тов. Букелєва. В тюрмі тортувають, шоби вимусити зізнане. В Коломиї замкнено робітничий льокаль та арештовано багато робітників. Те саме в цілому краю, а переслідуєть ся навіть кооперативи.

АНГЛІЯ І ВРАНГЕЛЬ.

Радіотелеграфічна станція в Познані переняла радіо з Москви до Красної, в якому кажеть ся, що відповідь Совітів в справі признання претенсій англійських віритель перешлеть ся особію радіотелеграфом, тому що у славя порозуміння в даному випадку мусять бути докладно роз'явлені. Російський уряд домагаєть ся, шоби йому найперше прислати докладний текст договору. Далі підчеркує радіо, що мимозаяви англійського уряду, Англія поприрає офензиву Врангеля, який заосмотрений в богатий военний матеріал, достарчений Англією. Один з генералів Врангеля, взятий в полон, заявив, що Врангелі одержує армати, криси і всю иншу зброю в першій мірі від Англії, а далі від Франції. Англія великими кораблями, а Франція меншими попірають його на морі. У відповідь на телеграму Корсона питає радіо Англію, в який спосіб скоче вона доказати, що не попірає Врангеля. В сій справі Москва досі не дістала ніякої відповіді, ватомість Врангелі дістає поміч далі. Під депешою підписаний Чічерін.

Товариші! Відновляйте перекладу. Спішіть з поміччю своєї робітничій газеті.